

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlášené: 23.02.1949 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1949 do: 31.12.1949

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

33.

Z á k o n

ze dne 2. února 1949,

**kterým se stanoví státní rozpočet republiky Československé na rok
1949 (rozpočtový zákon).**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

(1) Výdaje státní správy na rok 1949 se stanoví podle státního rozpočtu, jenž tvoří přílohu tohoto zákona,*) částkou 89.277,720.000 Kčs, na úhradu těchto výdajů jsou podle něho rozpočteny příjmy částkou 89.320,351.000 Kčs, takže vyplývá přebytek 42,631.000 Kčs.

(2) Ve výdajích uvedených v předchozím odstavci jsou obsaženy též

- a) investice státní správy částkou 8.357,242.000 Kčs,
- b) zápůjčky státním podnikům na investice částkou 7.868,125.000 Kčs,
- c) příspěvek státní správy na úhradu státního dluhu částkou 3.039,148.000 Kčs,
- d) přiděly svazkům lidové správy a mimořádná pomoc poskytovaná jim podle zvláštních předpisů částkou 7.327,180.000 Kčs a úhrada jejich investičních (mimořádných) rozpočtů částkou 5.029,000.000 Kčs.

(3) V příjmech uvedených v odstavci 1 jest obsažena též částka 7.463,634.000 Kčs, kterou mají odvésti státní podniky do státní pokladny.

(4) Investice ve státních podnicích jsou rozpočteny částkou 11.233,745.000 Kčs.

Část první.

Ustanovení pro státní správu.

§ 2

Prostředků určených státním rozpočtem (nadále „úvěry“) smí býti použito, pokud tento zákon nestanoví jinak (§§ 4, 6 a 7), jen do výše a k úhradě výdajů toho druhu, jak jsou uvedeny ve státním rozpočtu. Při tom smějí býti uspokojovány jen nutné potřeby státní správy v nezbytném rozsahu a co nejúčelněji a nejehospodárněji. Pokud výše výdajů spojených s některým opatřením byla stanovena zvláštním rozhodnutím, je k jejímu překročení třeba opatření souhlas činitelů, kteří stanovili původní výši těchto nákladů.

§ 3

(1) Úvěry určenými na stavební investice a na koupě nemovitostí pro potřebu civilní státní správy v kapitole 19 státního rozpočtu hospodaří ministerstvo techniky v dohodě s ústředním úřadem, jehož potřeba se má hraditi z těchto úvěrů.

(2) Pokud úvěry na stavební investice a na koupě nemovitostí prováděné státem, nebo úvěry, z nichž stát podporuje stavební investice a koupě nemovitostí prováděné jinými subjekty, jsou zařazeny jinde než v kapitole 19 státního rozpočtu, nutno použití těchto úvěrů předem projednati po stránce odborné (technické a technicko-hospodářské) s ministerstvem techniky, po případě s ministerstvem dopravy. Projednání s ministerstvem techniky není třeba, jde-li o stavební investice a koupě nemovitostí prováděné vojenskou správou nebo státními podniky Československá pošta nebo Státní lesy a statky.

§ 4

(1) Má-li býti kryta nutná potřeba (§ 2, druhá věta) a není-li pro ni buď vůbec žádné úhrady nebo je-li pro ni jen nedostatečná úhrada v úvěru účtové skupiny (podskupiny), jak je uveden odděleně pro ústředí, země české a Slovensko v příslušné kapitole státního rozpočtu, může býti potřebná částka, pokud tento zákon nestanoví jinak (§§ 6 a 7), uhrazena se souhlasem ministerstva financí úsporami v rozpočtu téže kapitoly. Ministerstvo financí zašle v takovém případě spisový materiál se svým stanoviskem nejvyššímu účetnímu kontrolnímu úřadu, který jest oprávněn uplatniti do osmi dnů své námítky. Nedojde-li k dohodě o jeho námítkách, rozhodne o nich vláda ve schůzi, již se zúčastní předseda nejvyššího účetního kontrolního úřadu. Vláda oznámí své rozhodnutí předsedovi nejvyššího účetního kontrolního úřadu též písemně.

(2) Výdaje uvedené v odstavci 1 se vedou v patrnosti a vykazují ve státním závěrečném účtu.

(3) Úvěrů určených k úhradě potřeby na majetkové změny (účtové třídy 0, 1 a 2) nesmí býti použito k úhradě nákladů (účtové třídy 3 a 4). Úvěrů rozpočtených na investiční majetek (účtová třída 0) nesmí býti použito ani k úhradě zvýšení výdajů rozpočtených na zásoby (účtová třída 1) a na finanční majetek (účtová třída 2).

(4) Úvěry rozpočtené na ostatní náklady (účtová třída 4) mohou býti zvyšovány přesunem z úvěrů rozpočtených na správní náklady (účtová třída 3) jen se souhlasem vlády.

(5) Ministr financí může v dohodě s předsedou nejvyššího účetního kontrolního úřadu povolit v případě nezbytné potřeby všeobecné úlevy od ustanovení odstavce 1.

§ 5

(1) Úvěry určené státním rozpočtem mohou býti - kromě případů uvedených v § 4 - výjimečně překročeny, jsou-li vyšší výdaje vyrovnány příspěvky, s nimiž se nepočítá ve státním rozpočtu. Při tom jest však postupovati obdobně podle ustanovení § 4, odst. 1.

(2) U závodů, ústavů a jiných zařízení státní správy, které přes to, že neplní převážně úkoly správní, nejsou prohlášeny za podniky spravované podle zásad obchodního hospodaření (§ 1 zákona ze dne 18. prosince 1922, č. 404 Sb., o úpravě hospodaření ve státních závodech, ústavech a zařízeních, jež převahou nemají plniti úkoly správní), mohou býti úvěry překročeny, pokud částky, o něž mají býti překročeny, jsou kryty vyššími příjmy z jejich činnosti než se v rozpočtu počítá. Při tom jest postupovati obdobně podle ustanovení § 4, odst. 1.

§ 6

(1) Úvěrů na investice může být použito jen na investice zařazené do prováděcích plánů prvního pětiletého hospodářského plánu rozvoje Československé republiky (nadále jen „prováděcí plány“).

(2) Jsou-li v prováděcích plánech zařazené na investice, rozpočtené v některé kapitole státního rozpočtu, částky nižší než ve státním rozpočtu, jest rozdíl mezi úhrny investičních úvěrů podle příslušné kapitoly státního rozpočtu (účtová třída 0) a podle prováděcích plánů vázati v této kapitole jako trvalou úsporu.

(3) Jsou-li v prováděcích plánech zařazené částky vyšší, může být k úhradě tohoto zvýšení u jedné kapitoly státního rozpočtu použito se souhlasem vlády úspor vzniklých podle předchozího odstavce u jiné kapitoly. Při tom jest postupovati obdobně podle § 4, odst. 1.

§ 7

(1) Při dočasném přidělení nebo trvalém převedení zaměstnanců z jednoho odvětví státní správy do odvětví jiného mohou být úvěry určené pro osobní náklady u odvětví, jemuž zaměstnanci byli přidělení, překročeny, při čemž jest postupovati obdobně podle ustanovení § 4, odst. 1. Částku potřebnou na tyto zaměstnance jest vázati v kapitole státního rozpočtu, kde náklad na ně jest zařazen. Tato ustanovení platí přiměřeně při dočasném přidělení nebo trvalém převedení zaměstnanců od úřadů na Slovensku k úřadům ústředním nebo k jiným úřadům v zemích českých a naopak.

(2) Úspor na úvěrech určených pro osobní náklady na zaměstnance, kteří byli dočasně přidělení nebo trvale převedeni ze státní správy do státního podniku nebo kteří byli z jiných důvodů uvolněni, lze použiti pouze se souhlasem vlády.

§ 8

Výdaje, které nemohou být uhrazeny některým ze způsobů uvedených v §§ 4, 5, 6 a 7, vyžadují dodatečného souhlasu Národního shromáždění.

§ 9

(1) Opatření, která časově přesahují schválený rozpočet a svými důsledky zatěžují nebo by mohla zatěžovati státní rozpočty v příštích letech, vyžadují předchozího souhlasu ministra financí.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na opatření, která se dějí v běžném hospodářství, při provádění zákonných předpisů nebo na podkladě zmocnění v nich stanovených.

(3) K návrhům zákonů, zákonů Slovenské národní rady, vládních nařízení, nařízení sboru pověřenců a všech jiných opatření, je třeba připojiti výpočet výdajů spojených s jejich uskutečněním a návrh, jak mají být uhrazeny. Není-li jejich úhrada zajištěna v mezích rozpočtu, je třeba navrhnouti nový zdroj příjmů. Obdobně jest postupovati u návrhů jejichž, provedení by způsobilo úbytek příjmů.

§ 10

Pokud tento zákon nestanoví jinak, může být použito úvěrů povolených rozpočtem jen do konce roku 1949 a jen k úhradě výdajů splatných do konce tohoto roku. K úhradě výdajů na práce a dodávky vykonané do 31. prosince 1949 může však být použito úvěrů ještě do konce února 1950.

Část druhá.
Ustanovení pro státní podniky.

§ 11

(1) Státní podniky, pro které platí zákon č. 404/1922 Sb., hradí ze svých výnosů náklady a pokud státním rozpočtem není stanoveno jinak, též potřebu na investice.

(2) Pro státní podniky platí obdobně ustanovení § 2, věty druhé, § 3, odst. 2, § 4, odst. 3 a § 6, odst. 1.

Část třetí.
Ustanovení všeobecná.

§ 12

(1) Poukazovací úřady sestavují a předkládají nadřízenému ústřednímu úřadu čtvrtletní výkazy předpokládaných výdajů a příjmů rozdělené na jednotlivé měsíce.

(2) Ústřední úřad prozkoumá a upraví tyto výkazy a sestaví též výkaz o svých předpokládaných výdajích a příjmech. Po projednání s ministerstvem financí sestaví úhrnný výkaz a zašle jej ministerstvu financí.

(3) Poukazovací úřady sestavují obdobně výkazy o výsledcích hospodaření za uplynulé čtvrtletí a předkládají je nadřízenému ústřednímu úřadu, ministerstvu financí a nejvyššímu účetnímu kontrolnímu úřadu.

(4) Ustanovení předchozích odstavců platí obdobně pro fondy určené ministrem financí, jejichž rozpočty jsou připojeny k rozpočtům jednotlivých kapitol státního rozpočtu, pro účelové jmění podle předpisů o podpoře při včeleňování do práce, pro fond rodinných příspěvků a pro státní podniky.

(5) Ministr financí

- a) určí lhůty k předkládání výkazů uvedených v odstavcích 1 až 4 a jejich formu a blíže upraví postup při jejich projednávání;
- b) upravuje výši předpokládaných výdajů uvedených ve výkazech podle odstavců 1, 2 a 4.

(6) Ministr vnitra učiní v dohodě s ministrem financí obdobná opatření pro obor svazků lidové správy.

Část čtvrtá.
Ustanovení zmocňovací.

§ 13

(1) Vláda upraví nařízením úrokování a umořování československého vnitřního státního dluhu, sjednaného do 31. prosince 1945, po případě též dluhů, sjednaných držiteli výkonné moci v době nesvobody na území Československé republiky.

(2) Pokud nedojde k úpravě podle odstavce 1, koná se dluhová služba podle předpisů, které platily pro rok 1948.

§ 14

Ministr financí se zmocňuje, aby použil v roce 1949

- a) v dohodě s ministrem zemědělství pro obnovu a zvelebení zemědělství výnosu srážek z výkupních cen zemědělských výrobků stanovených příslušnými předpisy v letech 1946 až 1948 u zemědělských závodů s výměrou půdy nad 20 ha, pokud ho nebylo použito do konce roku 1948 a ke snížení cen strojených hnojiv výnosu vyplývajícího z úpravy těchto cen;
- b) v dohodě s ministrem výživy výnosu odčerpáných cenových rozdílů u surovin výrobků původu rostlinného i živočišného obhospodařovaných v oboru působnosti ministerstva výživy, v témže oboru, pokud jich nebylo použito do konce roku 1948;
- c) v dohodě s ministrem školství, věd a umění podílu připadajícího za rok 1948 ze zisku podniku státní loterie na podporu výstavby tělovýchovných zařízení.

§ 15

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby v roce 1949 bez předchozího schválení Národního shromáždění nemovitý státní majetek

- a) zcizoval do úhrnné částky 30,000.000 Kčs, nepřevyšuje-li odhadní cena zcizovaných nemovitostí v jednotlivém případě 3,000.000 Kčs;
- b) zatěžoval služebnostmi nebo zástavními právy do úhrnné hodnoty 5,000.000 Kčs, nepřevyšuje-li hodnota jednotlivé propůjčované služebnosti nebo jednotlivá pohledávka zajišťovaná zástavním právem 1,000.000 Kčs;
- c) zatěžoval právy stavby.

(2) O opatřeních učiněných podle odstavce 1 podá ministr financí Národnímu shromáždění úhrnnou zprávu do konce února 1950.

§ 16

Ministr financí se zmocňuje, aby

- a) k vyrovnání přechodných schodků, vyplývajících z časové neshody mezi příjmy a výdaji, opatroval peněžité prostředky přechodnými zápůjčkami;
- b) provedl úvěrové operace, potřebné k prolongaci, konversi nebo zaplacení vnitřních nebo zahraničních státních dluhů, které jsou nebo se stanou splatnými v roce 1949, jakož i k uhrazení výdajů spojených s těmito úvěrovými operacemi;
- c) vydal bezúročné a na viděnou splatné státní dluhopisy podle dohody ze dne 22. července 1944 o Mezinárodním měnovém fondu, vyhlášené pod č. 68/1946 Sb., a podle dohody ze dne 22. července 1944 o Mezinárodní bance pro obnovu a rozvoj, vyhlášené pod č. 69/1946 Sb.;
- d) provedl úvěrové operace ke splnění závazků, jež vyplývají ze státních dluhopisů, vydaných podle ustanovení písm. c) nebo podle obdobných zmocňovacích předpisů v letech minulých.

§ 17

(1) Ministr financí se zmocňuje, aby v roce 1949 přejímal státní záruky za zápůjčky poskytnuté ke splnění nevyhnutelných veřejných úkolů.

(2) Záruční listiny a záruční doložky, vydané podle zmocnění uvedeného v předchozím odstavci, jsou osvobozeny od poplatků.

(3) Ministr financí podá Národnímu shromáždění do 31. prosince 1950 zprávu o státních zárukách převzatých podle odstavce 1.

Část pátá.
Ustanovení závěrečná.

§ 18

(1) Potřeba na investice svazků lidové správy se uhradí v roce 1949 ze státního rozpočtu, pokud nestačí vlastní prostředky těchto svazků.

(2) Investice svazků lidové správy mohou být uskutečňovány jen podle prováděcích plánů. Jsou-li v těchto plánech zařazeny na investice částky nižší než v rozpočtech svazků lidové správy, jest rozdíl vázati v rozpočtu příslušného svazku jako trvalou úsporu. Vznikne-li z tohoto opatření úspora na státních výdajích [§ 1, odst. 2, písm. d)], platí o ní obdobně ustanovení § 6, odst. 2 a 3.

(3) V roce 1949 nejsou svazky lidové správy oprávněny uzavíratí zápůjčky na úhradu svých investic.

(4) Pro investice podniků svazků lidové správy platí z předchozích ustanovení pouze ustanovení odstavce 2, věty první.

(5) S výhradou ustanovení tohoto zákona o finanční úhradě na investice svazků lidové správy z veřejných prostředků zůstávají předpisy o odborné působnosti jednotlivých ministerstev ve věcech těchto investic, jakož i o příspěvku zájemníků nedotčeny.

§ 19

(1) Vláda učiní vhodná opatření pro hospodaření v době od 1. ledna 1950 do vyhlášení rozpočtového zákona na rok 1950, nejdéle však do 31. března 1950, nebude-li rozpočtový zákon na uvedený rok vyhlášen do 31. prosince 1949.

(2) Učiní-li vláda opatření podle odstavce 1, mohou být po dobu jejich platnosti uskutečňovány jen výdaje na úkoly plynoucí ze zákona nebo založené na právních titulech a na úkoly, jejichž splnění vyžaduje nerušený chod veřejné správy nebo státních podniků.

(3) Investice mohou být po dobu platnosti opatření učiněných podle odstavce 1 uskutečňovány jen v rámci prováděcích plánů.

(4) Pokud z odstavců 1 a 2 nevyplývá jinak, postupuje se po dobu platnosti opatření učiněných podle odstavce 1 obdobně podle příslušných ustanovení tohoto zákona.

(5) Výdaje i příjmy za dobu zatímního vedení státního hospodaření jest po vyhlášení rozpočtového zákona na rok 1950 definitivně zúčtovat na vrub tohoto rozpočtu, po případě v jeho prospěch.

§ 20

Vláda učiní pro obor státního rozpočtu na rok 1949 opatření, kterých vyžaduje zavedení krajského zřízení a zřízení národních podniků z některých státních podniků.

§ 21

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1949; provede jej ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

*) Otištěna v příloze Sbírký zákonů na straně 13.

